

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3To/31/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1121010592
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Danica Veselovská
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1121010592.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Danice Veselovskej a členov senátu JUDr. Denisy Mészárosovej a JUDr. Márie Šimkovej, v trestnej veci obžalovaného L.. L. B. pre zločin marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. b) Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona, o odvolaní prokurátora Krajskej prokuratúry Trenčín proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 11T/2/2021 zo dňa 02.12.2021, na verejnom zasadnutí konanom dňa 13.09.2022 jednomyseľne takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku sa prvostupňový rozsudok z r u š u j e.

Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku z dôvodu § 285 písm. b) Trestného poriadku sa obžalovaný

L.. L. B., nar. XX. XX. XXXX v C. L., trvale bytom
K. XXXX/XX, Q.,

o s l o b o d z u j e

spod obžaloby prokurátora Krajskej prokuratúry Trenčín sp. zn. 1Kv/18/19/3300 zo dňa 27.04.2021 pre zločin marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. b) Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona na skutkovom základe, že

v presne nezistenom dni mesiacov júl, august až september roku 2018, počas výkonu väzby v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody na Chorvátskej ulici č. 5 v Bratislave 1, kde bol umiestnený dňa 28.06.2018 na základe rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod číslom konania 2Tost 23/2018 z rovnakého dňa, v trestnej veci obzvlášť závažného zločinu falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov podľa § 270 ods. 2, ods. 4 písm. b) Trestného zákona a iné, vedenej na národnej kriminálnej agentúre, národnej jednotky finančnej polície, expozitúra Stred, Prezídia PZ, vedenej pod číslom ČVS:PPZ-101/NKA-FP-ST-2018, tzv. „zmeniek TV Markíza“, obvinený L. B. vyhotovil, prostredníctvom advokáta J. F. prepravil mimo ústav a doručil U. A. rukou písaný list, tzv. moták, v ktorom okrem iného uvádza: „Q.. Dnes len krátko. 1) L. sa bojí „vyrobených svedkov“, ale presvedčil som ho aspoň na jedu vec. Ak urobíš záznam (písomný) D. príbehu, tak si ho prečíta a zväží, či je pre nás použiteľný. Tak ťa prosím stretni s D. ešte raz, detailne zaznamenaj a prosím spracuj to do písomnej podoby“, pričom v ňom U. A. oslovuje prezývkou Q. a žiada ho, aby sa stretol s osobou D. G., ktorého v liste L. B. označuje len ako D. a naviedol ho na to, aby išiel v uvedenej veci vypovedať ako svedok, pričom by ako svedok uviedol, že ešte ako príslušník SIS už v roku 2000, v rámci spravodajského rozpracovania, vedel o zmenkách TV Markíza a že ich dokonca na vlastné oči videl, na čo mal U. A. o tom spracovať písomný záznam a podľa písomnej inštrukcie uvedenej v predmetnom „motáku“, tento záznam odovzdať advokátovi L. U., ktorý si ho mal prečítať a zväžiť, či je pre nich použiteľný, pričom ale k samotnému stretnutiu U. A. a D. G. ani neprišlo,

nakoľko skutok nie je trestným činom.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom bol obžalovaný L.. L. B. podľa § 285 písm. b) Trestného poriadku oslobodený spod obžaloby pre zločin krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 ods. 1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 140 písm. c) Trestného zákona v štádiu prípravy podľa § 13 ods. 1 Trestného zákona na skutkovom základe uvedenom vo výroku tohto rozsudku, pretože skutok nie je trestným činom.

Proti tomuto rozsudku podal ihneď po jeho vyhlásení odvolanie prokurátor, ktoré odôvodnil podaním doručeným súdu prvého stupňa dňa 31.01.2022. Prokurátor súhlasí s konštatovaním súdu prvého stupňa, že vykonaným dokazovaním bolo bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že obžalovaný L.. B. rukou písaný odkaz, ktorý je predmetom tohto trestného konania, vlastnoručne vo výkone väzby napísal a prepravil ho mimo ústav k U. A., ktorý ho následne dňa 26.11.2018 odovzdal orgánom činným v trestnom konaní, ako jeden z vecných dôkazov. Rovnako za správny považuje právny názor senátu súdu prvého stupňa, podľa ktorého vecné dôkazy tzv. motáky boli získané zákonným spôsobom a pre posúdenie otázky trestnoprávnej zodpovednosti obžalovaného je preto podstatný obsah rukou písaného textu motáku, resp. otázka, čo týmto textom obžalovaný chcel dosiahnuť. Aj záver súdu prvého stupňa, že výpoveď svedka U. A. je jediným priamym dôkazným prostriedkom vyprodukovaným obžalobou, ktorý vysvetľoval zmysel, resp. význam rukou písaného odkazu v motáku, ktorého text, sám osebe, nezasvätenej osobe v podstate nič zásadné nehovorí, je správny.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku však nie je jasné, z akého dôvodu súd prvého stupňa dospel k deklarovanejmu záveru, že zo skutkovej vety obžaloby a ani z jej odôvodnenia nie je vôbec zrejmé, či prokurátor objektívnu stránku označeného trestného činu videl v konaní obžalovaného, ktorým mal U. A. žiadať o navedenie D. G. na svedeckú výpoveď, že ešte ako príslušník SIS už v roku 2000, v rámci spravodajského rozpracovania, vedel o zmenkách TV Markíza a že ich dokonca na vlastné oči videl (čo prokurátor navyše v skutkovej vete obžaloby ani neoznačil za nepravdivé tvrdenie), alebo v tom, že U. A. mal o tom, na žiadosť obžalovaného, spísať záznam, ktorý mal odovzdať L.. U., ktorý si ho mal prečítať a zväziť, či je pre nich použiteľný. Prokurátor považuje skutkovú vetu za jasnú, zrozumiteľnú a logickú, umožňujúcu, nadväzne na vykonané dokazovanie, jediný výklad obsahu predmetnej písomnosti.

Prokurátor zdôraznil, že svedok U. A. vypovedal opakovane, v prípravnom konaní a následne na hlavnom pojednávaní, pričom jeho svedecké výpovede sú konzistentné, neodporujúce si a bez podstatných zmien. Svedecké výpovede U. A. potvrdzujú tak výpoveď svedka T. R. o opakovaných stretnutiach svedkov U. A. a J. F., ako aj oboznámené listinné dôkazy a záznamy telefonických hovorov s obžalovaným. V tejto súvislosti prokurátor poukázal aj na dôverný a priateľský vzťah svedka U. A. a obžalovaného v čase jeho väzobného stíhania v lete roku 2018. Prokurátor preto nevidí žiadny dôvod, pre ktorý by bolo možné hodnotiť výpovede svedka U. A. ako nepravdivé. Následne v odôvodnení odvolania prokurátor cituje výpoveď svedka U. A. z prípravného konania a hlavného pojednávania a tiež poukazuje na výpoveď svedka D. G., ktorá bola na hlavnom pojednávaní prečítaná, na základe ktorých má prokurátor za to, že senát okresného súdu nesprávne vyhodnotil, resp. nepochopil výpoveď U. A..

Následne prokurátor uviedol, že z rozsudku Špecializovaného trestného súdu Pezinok sp. zn. 1T/9/2019 právoplatného dňa 12.01.2021 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4To/7/2020 zo dňa 12.01.2021, ktorý bol oboznámený na hlavnom pojednávaní, vyplýva, že L.. L. B. a U.. U. D. po vzájomnej dohode s ďalším obvineným, v čase po roku 2013, najneskôr v deň spísania notárskej zápisnice číslo N 331/2016, Nz 11932/2016, NCRLs 12305/2016 dňa 07.04.2016 v Bratislave vyhotovili štyri sfalšované zmenky s deklarovanejším, avšak v skutočnosti nezodpovedajúcim dátumom ich vystavenia 11.06.2000 a s ďalej uvedenými, v skutočnosti neexistujúcimi sumami a indosamentmi, ktoré predložili ako prílohy k návrhom na vydanie platobných rozkazov podaných v roku 2016 a 2017 Okresnému súdu Bratislava V.

S poukazom na uvedený rozsudok, pri konštatovaní, že jednoznačným a nesporným autorom písomnosti, tzv. motáku je práve obžalovaný a jeho adresátom U. A. možno podľa prokurátora dospieť k jedinému záveru, ktorý je aj prezentovaný v skutkovej vete obžaloby, a to, že obžalovaný v motáku U. A. oslovuje prezývkou Q. a žiada ho, aby sa stretol s osobou menom D. G., ktorého v liste L. B. označuje len ako D. a naviedol ho, ako „vyrobeného svedka“ na to, aby išiel v uvedenej veci vypovedať ako svedok,

príčom by ako svedok uviedol, že ešte ako príslušník SIS už v roku 2000, v rámci spravodajského rozpracovania, vedel o zmenkách TV Markíza a že ich dokonca na vlastné oči videl.

Záverom prokurátor odvolávajúc sa na argumentáciu súdu k právnej kvalifikácii konania, ktoré bolo kladené obžalovanému za vinu, a s ktorou je možné sa stotožniť, zotrval na právnom názore, že obžalovaný L. B. konal v priamom úmysle v trestnom konaní vo veci obzvlášť závažného zločinu falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov podľa § 270 odsek 2, odsek 4 písmeno b) Trestného zákona, v rozpore s realitou, priznať osobe D. G. procesné postavenie svedka a vyprodukovať dôkazný prostriedok, jeho svedeckú výpoveď, v úmysle, aby tento svedok uvádzal nepravdu o okolnostiach, ktoré by mali podstatný význam pre rozhodnutie súdu o jeho vine, nakoľko malo ísť o svedka pochádzajúceho z prostredia spravodajských služieb, ktoré reálne disponujú relevantnými informáciami, pričom takto konal z osobitného motívu, v úmysle zakryť svoj vlastný trestný čin, resp. trestný čin ďalšej spoluobžalovanej osoby.

Obžalovaný teda podľa prokurátora konal vo vývojovom štádiu prípravy na zločin, kedy úmyselne organizoval zločin, prispôboval prostriedky a navádzal na jeho spáchanie a úmyselne vytváral podmienky na jeho spáchanie, keď počas väzobného stíhania nepovoleným spôsobom adresoval svojej v tom čase blízkej osobe - U. A. rukou písané listy, tzv. motáky, v ktorých okrem iného požiadal svedka U. A., aby spracoval do listinnej podoby vymyslenú informáciu o znalosti existencie zmienek príslušníkom SIS D. G., ktorý by po odsúhlasení uvedeného obsahu obhajcom L. U. v tomto duchu krivo vypovedal v trestnom konaní.

Na základe uvedeného prokurátor zastáva názor, že obžalovaný L. B. sa dopustil zločinu krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 odsek 1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 140 písm. c) Trestného zákona v štádiu prípravy podľa § 13 ods. 1 Trestného zákona a s poukazom na vyššie uvedené je postup súdu podľa § 285 písm. b) Trestného poriadku nesprávny a nezákonný, a preto odvolaciemu súdu navrhol, aby napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znova prejednal a rozhodol.

Obžalovaný L. B. sa prostredníctvom obhajcu vyjadril k odvolaniu prokurátora podaním doručeným súdu dňa 28.02.2022, kedy žiadal odvolanie ako nedôvodné zamietnuť. Napadnutý rozsudok považuje za správny a zákonný. Obžalovaný uvádza, že prokurátor nespochybňuje ustálenú právnu kvalifikáciu vykonanú súdom prvého stupňa, čím tak uznáva nesprávnosť svojej právnej kvalifikácie ustálenej v podanej obžalobe. I napriek uvedenému, však prokurátor ani v súčasnom štádiu konania neupravil skutkovú vetu, ktorou by reagoval na túto novoprijatú právnu kvalifikáciu. Prokurátor ako nositeľ dôkazného bremena tak z hľadiska skutkového stavu, doposiaľ jednoznačne neprezentoval, čo konkrétne kladie obžalovanému za vinu. Podľa obžalovaného nie je dostatočne vymedzený skutok, ktorý sa mu kladie za vinu.

Obžalovaný ďalej poukazuje na nedôveryhodnosť svedka U. A., pričom poukazuje na tú časť výpovede svedka U. A., v ktorej vypovedal ohľadne navádzania T. F. L., aby vypovedal v nešpecifikovanom konaní o tom, že videl zmenky. Podľa obžalovaného ani prokurátor tejto výpovedi svedka U. A. neuveril, nakoľko ak by tomu tak bolo, uviedol by to v skutkovej vete obžaloby. Aj časť výpovede svedka A., na ktorú poukazuje prokurátor v odôvodnení odvolania, podľa obžalovaného nevyznieva dôveryhodne, nakoľko svedok A. i napriek viacerým výpovediam v tomto, či iných trestných konaniach, o ponúkaní čiastky 300.000 až 400.000 eur vypovedal až v tomto konaní na hlavnom pojednávaní, a to až v nadväznosti na otázku obhajcu. Je preto podľa obžalovaného nepochybné, že sa jedná o zjavný výmysel svedka L. U. A. na hlavnom pojednávaní. Je tiež ťažko uveriť tomu, že by si svedok L. U. A. neponechal údajný moták, na ktorom mala byť zachytená inštrukcia svedka o ponúknutí predmetnej čiastky svedkovi T. F. L.. Obžalovaný tiež poukázal na jasne hostilný postoj svedka L. U. A. voči obžalovanému a jeho obhajcom.

Podľa obžalovaného, nakoľko aj prokurátor výpoveď svedka L. U. A. považuje za jediný priamy dôkazný prostriedok produkovaný obžalobou, je potrebné uplatniť zásadu in dubio pro reo, keďže jediná svedecká výpoveď nemôže obstáť pri ustálení viny, a to za situácie, ak sa jedná o spolupracujúcu osobu, ktorá získala od orgánov činných v trestnom konaní výhody.

Na základe uvedeného je obžalovaný presvedčený, že napadnutý rozsudok je správny a zákonný, a preto navrhol, aby odvolací súd odvolanie prokurátora zamietol.

Odvolací súd po predložení veci nezistil žiadne vážne nedostatky konania predchádzajúceho napadnutému rozsudku ani procesné pochybenia, ktoré by boli dôvodom na zrušenie rozsudku na neverejnom zasadnutí, preto nariadil verejné zasadnutie.

Na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu sa zástupca krajskej prokuratúry v plnom rozsahu pridržel písomného odvolania a navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa, aby ju znova prejednal a rozhodol.

Obhajca sa pridržel písomného vyjadrenia k odvolaniu prokurátora, napadnutý rozsudok považuje za správny a zákonný, a preto navrhol odvolanie zamietnuť.

Obžalovaný pred odvolacím súdom nič neuviedol.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací primárne konštatoval prípustnosť odvolania a absenciu dôvodov na rozhodnutie podľa § 316 ods. 1 alebo ods. 3 Trestného poriadku, preto podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, riadiac sa pritom zásadou, že na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykávané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku, a dospel k záveru, že odvolanie prokurátora je dôvodné, pretože napadnutý rozsudok nezodpovedá zákonu.

Podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu, jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Podľa § 8 Trestného zákona trestný čin je protiprávny čin, ktorého znaky sú uvedené v tomto zákone, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 285 písm. b) Trestného poriadku súd oslobodí obžalovaného spod obžaloby, ak skutok nie je trestným činom.

Podľa § 321 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku odvolací súd zruší napadnutý rozsudok, ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona.

Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom. V neprospech obžalovaného môže odvolací súd zmeniť napadnutý rozsudok len na základe odvolania prokurátora, ktoré bolo podané v neprospech obžalovaného, vo výroku o náhrade škody tak môže urobiť aj na podklade odvolania poškodeného, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody.

Odvolací súd po splnení prieskumnej povinnosti zistil, že súd prvého stupňa vykonal vo veci na hlavnom pojednávaní dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie, zákonným spôsobom, vyvodil z neho správne skutkové závery, avšak pochybil pri prijatí právnych záverov, ktoré boli predčasné, a teda nesprávne. Nakoľko sa jedná o pochybenie, ktoré môže byť dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, bol odvolací súd v zmysle citovaného ustanovenia § 317 ods. 1 Trestného poriadku oprávnený korigovať toto pochybenie na podklade odvolania prokurátora.

Z predloženého spisu odvolací súd zistil nasledovné skutočnosti:

Dňa 29.04.2021 podal prokurátor Krajskej prokuratúry Trenčín na L.. L. B. obžalobu pre zločin marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. b) Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona na skutkovom základe uvedenom vo výroku tohto rozsudku.

Na verejnom zasadnutí konanom dňa 23.06.2021 súd prvého stupňa upozornil procesné strany s tým, že skutok, ktorý je predmetom obžaloby, pri správnom použití zákona treba posudzovať podľa iného ustanovenia zákona, ako ho posudzuje obžaloba, a tento je potrebné posúdiť ako zločin krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 ods. 1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 140 písm. c) Trestného zákona v štádiu prípravy podľa § 13 ods. 1 Trestného zákona.

Obžalovaný L.. L. B. na hlavnom pojednávaní konanom dňa 10.08.2021 učinil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, že je nevinný, preto súd vykonal vo veci dokazovanie, a to výsluchom obžalovaného, výsluchom svedkov L.. U. A., T. R., L.. L.. L. U. a L.. J. F., podľa § 263 ods. 1 Trestného poriadku prečítal výpoveď svedka T.. I.. D. G., podľa § 268 ods. 2 Trestného poriadku prečítal znalecký posudok KEÚ PZ z odboru kriminalistika, odvetvie kriminalistického skúmania ručného písma a podpisov, podľa § 269 Trestného poriadku prečítal listinné dôkazy, najmä ručne písané tzv. motáky a podľa § 270 ods. 2 Trestného poriadku prehral zvukové záznamy z telefonických hovorov obžalovaného z väzby so svedkom L.. U. A. a prečítal ich prepisy, a tiež prehral obrazovo - zvukový záznam z výsluchu utajeného svedka č. 1. v inej trestnej veci s cieľom posúdenia zákonnosti odovzdania motákov.

Obhajoba obžalovaného L.. L. B. spočívala v tom, že jediné, o čom sa so svedkom A. bavili, bolo či a ako by bolo možné dostať sa k spravodajským záznamom P. z obdobia roku 2000, ktoré by potvrdili, že sa v tom čase poznal s T.. F. a ten im pomáhal, a že bol dohodnutý doplatok v prípade budúceho predaja TV Markíza, ktorého svedkom bol T. B., a teda či existuje niečo, čo by tieto skutočnosti potvrdilo. Preto obžalovaný chcel od svedka A., aby sa stretol s F. L., od ktorého mal zistiť, ako je možné žiadať záznamy z roku 2000 ohľadne káuz Gamatex a Markíza. Pokiaľ ide o D. G., ten bol v roku 1998 vedúcim skupiny boja s cudzojazyčnou organizovanou kriminalitou. Jednou z možností, ktorá by mohla potvrdiť stretnutie s T.. F. v júni 2000 s U. D. v reštaurácii Fajn klub, kde došlo k podpisu zmeniek, mohla byť tá, že ochranka U. D., ktorá pozostávala z rusky hovoriacich ľudí, bola v záujme SIS a bola monitorovaná. Preto obžalovaný predpokladal, že možno existuje niečo, čo by potvrdilo, že sa U. D. stretol v ten deň s T.. F., čo mohlo byť zadokumentované v rámci sledovania D. ochranky. Preto sa aj stretol s D. G., ktorý mu povedal, že sa kauze Markíza nejakým spôsobom venoval, ale nemôže nič povedať. D. G. nemohol nič vedieť o zmenkách, ale mohol vedieť, či takého stretnutie mohlo byť zaznamenané v SIS. Z uvedeného dôvodu obžalovaný chcel, aby sa svedok A. stretol s D. G. a mal zistiť, čo by dokazovalo, že sa v roku 2000 stretol T.. F. s U. D.. Toto by boli konkrétne informácie, ktoré by požadovali do trestného spisu. Nie je pravda, že obžalovaný chcel, aby išiel niekam G. vypovedať, alebo že by mal svedok A. vytvárať nejaký spravodajský záznam. Svedok A. mal zaznamenať, čo si G. k Markíze pamätá, teda čo sa môže nachádzať v spise SIS k Markíze.

Svedok L.. U. A. na hlavnom pojednávaní uviedol, že prvýkrát mu o existencii zmeniek obžalovaný hovoril v roku 2016 a v roku 2017 sa mu mal priznať, že to bol on, kto U. D. vnukol nápad zmenky antedatovať. Keď začali prvé trestnoprávne problémy, obžalovaný svedka žiadal, aby sa zamyslel nad tým, že by pred súdom ako svedok potvrdil, že ako príslušník SIS v roku 2000 videl zmenky na vlastné oči. Nakoľko by nebolo vhodné, aby o tejto skutočnosti vypovedal svedok ako jediný, obžalovaný túto myšlienku rozvíjal tým smerom, aby svedok oslovil svojho bývalého riadiaceho dôstojníka, aby za finančnú odplatu takto vypovedal. Vtedy malo padnúť meno D. G., neskôr aj meno bývalého riaditeľa SIS F. L.. Obžalovaný na uvedenom zotrval aj počas jeho výkonu väzby, čo potvrdzujú nahrávky telefonátov, kde obžalovaný L. označuje ako W., resp. starostu W. F. a D. G. ako bytu v komplexe Bory Mall. K samotným motákom sa svedok vyjadril tak, že obžalovaný mu prostredníctvom advokáta L.. J. F. posielal písomné odkazy, tzv. motáky, boli ich minimálne dve desiatky. Tieto následne svedkovi L.. F. odovzdával počas osobných stretnutí, na ktorých sa zúčastnil aj T. R.. Zachovali sa však iba 4 ks motákov. V motákoch, ktoré sa nezachovali, obžalovaný svedka žiadal, aby sa zamyslel nad tým, ako by mohol vyzerat' spravodajský záznam SIS z obdobia roku 2000, ktorý by fingoval v spravodajskom fonde SIS existenciu informácie, že v priebehu roka 2000 bola zachytená spravodajská informácia o existencii zmeniek. Na uvedené motáky nadväzuje moták, ktorý je predmetom obžaloby. Tento spočíval v tom, že svedok ako bývalý príslušník SIS a bývalý funkcionár SIS, vie ako majú vyzerat' spravodajské záznamy, má takýto záznam vyhotoviť. Záznam mal slúžiť na to, aby bol odstúpený advokátovi obžalovanému L.. U., a zrejme a s ním malo ďalej narábať. Svedok A. predpokladá, že autorstvo záznamu by sa niekomu prisúdilo a ten niekto by potom v zhode s obsahom záznamu vypovedal ako svedok. Teda svedkom vytvorený záznam sa mal stať predlohou výpovede svedka, podľa názoru svedka A. bol na to vhodný D. G..

Štyri kusy motákov boli Kriminalistiko - expertíznym ústavom PZ podrobené znaleckému skúmaniu, z ktorého vyplynulo, že pisateľom 4 kusov ručne napísaných odkazov je obžalovaný L.. L. B..

Odvolačný súd po zhodnotení vykonaného dokazovania rovnako ako súd prvého stupňa dospel k záveru, že bolo preukázané, že obžalovaný v presne nezistenom dni mesiacov júl, august až september roku 2018, počas výkonu väzby v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody na Chorvátskej ulici č. 5 v Bratislave, kde bol umiestnený od 28.06.2018 na základe rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp.zn. 2Tost/23/2018 z rovnakého dňa, v trestnej veci obzvlášť závažného zločinu falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov podľa § 270 ods. 2, ods. 4 písm. b) Trestného zákona a iné, vedenej na národnej kriminálnej agentúre, národnej jednotky finančnej polície, exozitúra Stred, Prezídia PZ, vedenej pod číslom ČVS:PPZ-101/NKA-FP-ST-2018, v tzv. „zmeniek TV Markíza“, vyhotovil, prepravil mimo ústav a doručil U. A. rukou napísaný list, tzv. moták, v ktorom okrem iného uviedol: „Q.. Dnes len krátko. 1) L. sa bojí „vyrobených svedkov“, ale presvedčil som ho aspoň na jednu vec. Ak urobíš záznam (písomný) D. príbehu, tak si ho prečíta a zváži, či je pre nás použiteľný. Tak ťa prosím stretni s D. ešte raz, detailne zaznamenaj a prosím spracuj to do písomnej podoby“. Uvedené je preukázané samotnými tzv. motákmi, ich obsahom, odoslanou korešpondenciou obžalovaného, ale aj výpoveďou svedka L.. U. A.. Je teda možné vyvodiť záver, že skutok uvedený v obžalobe sa stal.

Správne zameral súd prvého stupňa svoje hodnotiace úvahy na to, či skutok popísaný v obžalobe je trestným činom, pričom v napadnutom rozsudku podrobne rozobral, či tento je možné podradiť pod skutkovú podstatu zločinu marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. b) Trestného zákona alebo pod skutkovú podstatu zločinu krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 Trestného zákona. Súd prvého stupňa dospel k záveru, že skutok popísaný v obžalobe treba posúdiť ako trestný čin krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 ods. 1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 140 písm. c) Trestného zákona v štádiu prípravy podľa § 13 ods. 1 Trestného zákona tak, ako to aj oznámil v rámci predbežného prejedania obžaloby, s čím sa odvolací súd nestotožnil.

Ako uvádzal aj súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku, pre posúdenie otázky trestnoprávnej zodpovednosti obžalovaného je nevyhnutné posúdenie významu písomného prejavu obžalovaného v motáku uvedenom v obžalobe. Odvolací súd preto zameral pozornosť na text motáku: „Q.. Dnes len krátko. 1) L. sa bojí „vyrobených svedkov“, ale presvedčil som ho aspoň na jednu vec. Ak urobíš záznam (písomný) D. príbehu, tak si ho prečíta a zváži, či je pre nás použiteľný. Tak ťa prosím stretni s D. ešte raz, detailne zaznamenaj a prosím spracuj to do písomnej podoby“.

Z uvedeného textu, t.j. jeho významu, ktorý sa odvodzuje z celého kontextu písomného prejavu, vyplýva, že obžalovaný žiadal svedka A., aby sa ešte raz stretol s D., urobil písomný záznam D. príbehu, ten si potom prečíta L.. U. a posúdi, či je pre nich D. príbeh použiteľný.

Nevyplýva z neho nič, čo by nasvedčovalo navádzaniu na svedeckú výpoveď. Nie je možné z neho vyvodiť, že by mal svedok A. osobu D. naviesť, aby vypovedal ako svedok o tom, že ako príslušník SIS už v roku 2000, v rámci spravodajského rozpracovania vedel o zmenkách TV Markíza, a že ich dokonca na vlastné oči videl.

Význam textu písomného prejavu obžalovaného v motáku popisuje prokurátor v obžalobe na základe výpovede svedka A., ktorý textu motáka vnáša význam v súvislosti s motákmi, ktoré sa nezachovali a na základe rozhovorov s obžalovaným. Z výpovede svedka A. vyplynulo, že ho obžalovaný žiadal, aby oslovil svojho bývalého riadiaceho dôstojníka D. G. a tiež bývalého riaditeľa SIS F. L., aby za finančnú odplatu vypovedali o existencii zmeniek. V motákoch, ktoré sa nezachovali mal obžalovaný svedka A. žiadať, aby sa zamyslel nad tým, ako by mal vyzerať spravodajský záznam SIS z obdobia roku 2000, ktorý by fingoval v spravodajskom fonde SIS existenciu informácie, že v priebehu roka 2000 bola zachytená spravodajská informácia o existencii zmeniek. Takýto záznam, ktorý by vyzeral vierohodne, mal svedok A. vyhotoviť, odovzdať L.. U. a podľa jeho obsahu sa s ním malo ďalej narábať. Svedok A. predpokladal, že autorstvo záznamu by sa niekomu prisúdilo a ten niekto by potom v zhode s jeho obsahom vypovedal. Vzhľadom na uvedené obžaloba pripísala motáku, ktorý je predmetom obžaloby taký význam, že svedok A. mal vyhotoviť po stretnutí s D. G. písomný záznam, ktorý mal slúžiť na to, aby bol odstúpený advokátovi obžalovaného L.. U. a malo sa s ním ďalej narábať.

Odvolací súd preto konštatuje, že obžaloba v skutkovej vete kladie obžalovanému za vinu vyhotovenie motáku, ktorý sa týka písomného prejavu svedka L.. U. A., a nie potenciálnej výpovede svedka D. G., ktorá by mohla byť až prípadným ďalším krokom. Ide teda o iné konanie, než je to, ktoré by v hypotetickej rovine mohlo napĺňať znaky skutkovej podstaty trestného činu krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 ods. 1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona. Z uvedeného dôvodu boli právne závery súdu prvého stupňa o kvalifikácii skutku ako zločinu krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 ods. 1, ods. 3 písm. b) s poukazom na § 140 písm. c) Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 13 ods. 1 Trestného zákona nesprávne. Odvolací súd síce úvahy súdu prvého stupňa týkajúce trestného činu krivej výpovede a krivej prísahy považuje za správne vo všeobecnej rovine, avšak vzhľadom na formuláciu skutku v obžalobe a obsah písomného odkazu obžalovaného zmenená právna kvalifikácia nekorešponduje so skutkom.

Odvolací súd nesúhlasí so súdom prvého stupňa ani v tom, že zo skutkovej vety obžaloby je zrejmé, že úmysel obžalovaného organizovať spáchanie trestného činu krivej výpovede a krivej prísahy D. G. sa vzťahovalo na trestné stíhanie známe ako tzv. zmenky TV Markíza. Z § 163 ods. 3 Trestného poriadku vyplýva, že súčasťou skutkovej vety vo výroku meritórneho rozhodnutia musí byť opis skutočností, ktoré odôvodňujú všetky zákonné znaky trestného činu, vrátane tých, ktoré odôvodňujú určitú trestnú sadzbu. Ak obžaloba kládla za vinu obžalovanému spáchanie trestného činu s osobitným motívom, mal byť skutok vymedzený tak, aby pokrýval aj skutočnosť, že žalovaný trestný čin bol spáchaný v úmysle zakryť, či uľahčiť iný trestný čin. Uvedené však v skutkovej vete obžaloby vyjadrené nie je. Skutok uvedený v obžalobe mohol byť za predpokladu, že by išlo o potenciálnu výpoveď svedka, posúdený ako prečin krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 ods. 1 Trestného zákona, ale príprava naň by s ohľadom na § 13 ods. 1 Trestného zákona nebola trestná.

Na základe uvedených skutočností odvolací súd dospel k záveru, že skutok popísaný v obžalobe, ktorý sa týka snahy obžalovaného o písomný prejav svedka L.. U. A. s určitým obsahom, sa priblížil k právnej kvalifikácii zločinu marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. b) Trestného zákona. Z dokazovania vykonaného na hlavnom pojednávaní vyplynulo, že osobou, ktorá mala na pokyn obžalovaného vyhotoviť písomný dokument, bol svedok L.. U. A., a nie obžalovaný L.. L. B.. Teda za „priameho“ (hlavného) páchatela by bolo možné považovať iba svedka L.. U. A., a osoba obžalovaného mohla byť iba účastníkom na trestnom čine podľa § 21 Trestného zákona, a to objednávateľom, prípadne návodcom.

Účastníctvo na akomkoľvek úmyselnom trestnom čine však predpokladá, že hlavný páchatel trestný čin spáchal, resp. sa o jeho spáchanie aspoň pokúsil. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že svedok L.. U. A. písomný záznam nevyhotovil, teda nesfalšoval dôkaz v trestnom konaní. Konanie svedka L.. U. A. ako hlavného páchatela teda nedospelo ani do štádia pokusu, preto konanie obžalovaného ako objednávateľa alebo návodcu by mohlo byť trestne postihnuteľné ako všeobecná forma trestnej činnosti v podobe prípravy na zločin podľa § 13 ods. 1 Trestného zákona. Príprava na zločin ale predpokladá aktívne a úmyselné vykonávanie určitých činností, ktorých cieľom je vytvorenie podmienok pre realizáciu trestného činu, pričom ešte nedošlo k pokusu ani dokonaniu zločinu. Podstatnou okolnosťou je práve aktívne a úmyselné vykonávanie takýchto činností. Príprava nedosahuje intenzitu konania bezprostredne smerujúceho k dokonaniu zamýšľaného činu, vytvára však objektívne podmienky pre ďalšie uskutočnenie zamýšľaného zámeru (R 44/1964).

Takéto aktívne vytváranie podmienok obžalovaným však nebolo v konaní preukázané v potrebnom rozsahu a kvalite.

Gramatický výklad motákov neumožňuje súdu vyvodiť z nich žiaden konkrétny obsah, a teda ho treba hodnotiť v kontexte. Na hlavnom pojednávaní boli produkované dve verzie tohto kontextu, keď obžalovaný L.. L. B. tvrdí, že mal svedok L.. A. zaznamenať, čo si G. ku kauze TV Markíze pamätá, teda čo sa môže nachádzať v spise SIS k TV Markíze a svedok L.. A. tvrdí, že mal vyhotoviť písomný záznam o vymyslených skutočnostiach, ktorý mal byť odstúpený advokátovi obžalovaného L.. U.. Za takejto dôkaznej situácie sa súd prvého stupňa správne zameril na objektivizujúce dôkazy. Motáky, ktoré mali predchádzať motáku uvedenému v obžalobe, sa nezachovali, nakoľko boli zničené svedkom L.. A.. Z nahrávok telefonických rozhovorov obžalovaného a svedka L.. U. A. vyplýva, že sa obžalovaný viac krát pýta na osobu W., na byty v Bory Mall, ale vyplýva z nich aj bežná komunikácia, napr. ohľadne športových aktivít svedka, kto bude mať čo na obed a podobne. Svedok L.. J. F. sa vyjadroval iba k

vynášaniu písomných odkazov - motákov obžalovaného z ústavu na výkon väzby, čo v plnom rozsahu poprel. Svedok T. R. sa vyjadroval k stretnutiam svedka L.. A. s L.. F. tak, že nevedel potvrdiť ani vyvrátiť, či na tých stretnutiach dochádzalo k odovzdávaniu akýchkoľvek listín. Svedok L.. U. o motákoch nemal žiadnu vedomosť, nebol požiadaný o zabezpečenie svedka, ktorý by umelo svedčil v prospech obžalovaného, takýto záujem od obžalovaného ani nevnímal. Svedok D. G. uviedol, že sa s obžalovaným stretol v roku 2018, pričom v rámci rozhovoru sa ho obžalovaný opýtal, či sa v službe venoval Markíze, osobe U. D. a jeho zmenkám. Uvedené mu svedok G. čiastočne potvrdil, avšak žiadosť obžalovaného o hlbšiu analýzu odmietol, nakoľko tieto skutočnosti sú predmetom služobného tajomstva. Tým sa ich stretnutie skončilo, odvtedy nebol s obžalovaným v spojení. Ku svedkovi L.. U. A. uviedol, že sa spoznali v 90-tych rokoch, ale nestretávali sa. Stretli sa až v súvislosti s rozhovorom na portáli Ďateľ. Urobili rozhovor, po ktorom sa stretli ešte na obed a potom už neboli v žiadnom kontakte. Na týchto stretnutiach sa o kauzách obžalovaného nebavili, svedok A. mu neodovzdal žiadne písomné, ani ústne odkazy od obžalovaného, ani ho nepožiadal o pomoc v trestných veciach obžalovaného, o falšovanie alebo pozmenenie dôkazu, či o poskytnutie svedeckej výpovede.

Svedkovia teda k významu textu motáku neuviedli žiadne relevantné skutočnosti. Jediným usvedčujúcim dôkazom, ktorý poskytuje význam textu motáku v čiastočnej zhode s obžalobou, je výpoveď svedka L.. U. A.. Z ostatných vykonaných dôkazných prostriedkov neboli zistené také skutočnosti, ktoré by relevantným spôsobom podporovali výpoveď svedka L.. A., resp. na základe ktorých by bolo možné bez pochybností urobiť záver o význame textu motáku, ktorý svedok A. poskytol. Výpoveď svedka A. nebola potvrdená relevantným spôsobom inými vykonanými dôkazmi, a táto je v určitej časti v rozpore s významom textu motáku uvedenom v obžalobe. Podľa obžaloby mal svedok ísť za osobou D. G. a naviesť ho, aby išiel vypovedať ako svedok, pričom by uviedol, že ešte ako príslušník SIS už v roku 2000 vedel o zmenkách TV Markíza, a že ich videl na vlastné oči. O tomto mal svedok A. vyhotoviť záznam a odovzdať ho L.. U.. Svedok A. však na hlavnom pojednávaní uviedol, že on mal vypracovať spravodajský záznam a následne tento záznam by mal byť predlohou na naučenie svedeckej výpovede. Teda okamihy vyhotovenia spravodajského záznamu podľa výpovede svedka A. a skutku uvedeného v obžalobe nekorešponujú.

Odvolací súd teda s prihliadnutím na uvedené skutočnosti a pri vyhodnotení vyššie uvedených dôkazov dospel k záveru, že dôkazy vykonané v prejednávanej veci v súlade s Trestným poriadkom na hlavnom pojednávaní nepreukazujú bez dôvodných pochybností skutočnosti, ktoré sú uvedené v podanej obžalobe, a to z toho pohľadu, že žalovaný skutok je trestným činom. Nepochybné je iba to, že došlo k vyhotoveniu písomného odkazu obžalovaným, jeho prepraveniu mimo ústav na výkon väzby a doručeniu svedkovi U. A., avšak význam textu motáku, tak ako je uvedený v obžalobe, nie je možné objektívne a bez rozumných pochybností ustáliť.

Na uznanie viny obžalovaného zo spáchania určitého skutku sa podľa zásady náležitého zistenia skutkového stavu veci vyžaduje, aby súd oprel svoje rozhodnutie ohľadom viny o jednoznačne zistené a bezpečne preukázané fakty, a nie iba o pravdepodobnosť. Tam, kde nie je možné bezpečne určiť, ktorý z možných variantov skutku zodpovedá skutočnosti, musí súd zvoliť tú, ktorá je pre obžalovaného priaznivejšia, resp. ak existujú rozpory alebo nedostatočné dôkazy na rozhodnutie o uznaní viny, musí tieto súd vyhodnotiť v prospech obžalovaného v zmysle zásady in dubio pro reo (v pochybnostiach v prospech obžalovaného).

Inak povedané, pre uznanie viny nemožno rozhodnutie zakladať na nejednoznačných záveroch, ktoré sú v rovine pravdepodobnosti. Obžalovanému musí byť vina preukázaná spôsobom nevzbudzujúcim žiadne pochybnosti na základe dôkazov vykonaných v súlade s Trestným poriadkom. Zo zásady in dubio pro reo tiež vyplýva, že ak zostanú dôvodné pochybnosti o skutkovej otázke, ktoré nemožno odstrániť vykonaním ďalších dostupných dôkazov, treba rozhodnúť v prospech obžalovaného.

Odvolací súd uzatvára, že dôkazy vykonané v súlade s Trestným poriadkom na hlavnom pojednávaní nepreukazujú bez dôvodných pochybností skutočnosti, ktoré sú uvedené v podanej obžalobe, a to z toho pohľadu, že skutok je trestným činom. Vykonaným dokazovaním bolo bez akýchkoľvek pochybností preukázané iba to, že obžalovaný vyhotovil, prepravil mimo ústav na výkon väzby a doručil L.. U. A. rukou napísaný odkaz, tzv. moták. Takého konanie obžalovaného by mohlo byť posúdené ako disciplinárne previnenie, avšak vzhľadom na odstup času, možnosť uloženia disciplinárneho trestu za disciplinárne previnenie obžalovaného bolo v zmysle § 40a ods. 5 zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby premlčané.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd dospel k záveru, že skutok uvedený v obžalobe sa stal, avšak tento nie je možné podradiť pod skutkovú podstatu zločinu marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. b) Trestného zákona. Preto odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu a postupom podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sám rozhodol vo veci rozsudkom, keď s poukazom na § 285 písm. b) Trestného poriadku obžalovaného spod obžaloby prokurátora pre zločin marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. b) Trestného zákona oslobodil, nakoľko skutok nie je trestným činom.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.